Winterwandeling 2013 Natuurvereniging Zuidwolde
(verslag van Anna de Graaff)

Zondag 6 januari 13:00 verzamelde zich een groep van 40 mensen bij het Tonckenshuis in Zuidwolde voor de jaarlijkse winterwandeling, die dit jaar bij het mooie en oude esdorp Echten zou worden gelopen. Ondanks de verwarrende info in de kranten (die spraken over een wandeling van Zuidwolde naar Echten zonder vermelding van hoe de terugreis dan wel zou moeten) hadden zich toch nog zoveel mensen gemeld.

Per auto ging het naar de boerderij van onze gids, dhr. H.J Benning, aan de Oshaarseweg te Echten. Hendrik Jan (hij spreekt alleen dialect) woont al vanaf 1950 in het dorp, is een toegewijd Echtenaar, een boer en natuurliefhebber in hart en nieren. Hij was 25 jaar geleden de eerste boer die het bij Staatsbosbeheer ('Staatsbos', zoals hij zegt) voor elkaar kreeg om een terrein van SBB te laten begrazen door grote grazers; Blondes d'Aquitaine in dit geval. Zijn koeien 'doen dit werk' nog steeds en het resultaat (een redelijk paarse heidevlakte zonder al te veel pijpenstrootjes "benten"ertussen) mag er wezen. Hendrik Jan kent het landschap rondom het dorp en de ontstaansgeschiedenis ervan op zijn duimpje en hij zit vol verhalen en anekdotes .

We vertrokken vanaf zijn land voor een wandeling langs de westelijke rand van het dorp, langs de buitenrand van de esgronden waarvandaan je een mooi uitzicht hebt over de akkertjes, die zijn gevormd na het opdelen van de markegronden begin 19e eeuw. Daarbuiten lag toen rondom de heide waar de schapen werden geweid. Die heidegrond werd later opgekocht door SBB om er bosbouw op te plegen. Alle particuliere grond (geen landbouwgrond zijnde) mocht toen door SBB worden onteigend, tenzij er bos op aangeplant was, want dat was hetzelfde doel als wat SBB nastreefde. Veel particulieren (en vooral de grootgrondbezitters) hebben dan ook in die tijd hun heide met bos beplant om die onteigening te voorkomen.... Maar door al dat bos groeiden de zandverstuivingen van het Echtener Zand dicht en nog weer later, (natuurbeheer is ook onderhevig aan tijdgeest tenslotte) toen men die stuifduinen weer in ere wilde herstellen, is een heel stuk van dat bos weer gekapt. Stobben werden verwijderd en het hele terrein werd met de grove eg gesleept om zo de wind weer vrij spel te geven en de stuifduinen weer terug te krijgen.Dit had als onverwacht bijeffect dat er overal op die kale grond (we zitten nog steeds ten westen en iets ten noorden van de dorpskern) ineens niet alleen heide, maar ook jonge jeneverbesstruiken opkwamen. Nu staat daar in Echten een ongeëvenaarde jonge jeneverbesvegetatie, die zijn bestaan te danken heeft aan deze grootschalige 'ontbossingsactie' van Staatsbosbeheer en nog steeds komt er jeneverbeszaad op... De heide die er nu is stamt dus uit die tijd (zo'n 25 jaar geleden) en sinds die tijd wordt de hei begraasd door de koeien van Hendrik Jan.

De aanleg van de spoorlijn (die van oost naar west ten noorden van het dorp loopt) was ook al zo'n gebeurtenis met grote gevolgen voor het dorpsleven in Echten omdat de schapen ineens niet meer naar het noorden konden doorlopen waar ze voorheen gewend waren te gaan grazen.
Daar zijn ook verhalen over, maar het voert te ver om dat hier allemaal te vertellen... Wij staken die spoorweg over naar het noorden, wandelden met een mooie lus over de heide oostwaarts, doorkruisten een stuk particulier bosgebied, passeerden een pingoruïne en kwamen via de noordzijde over het spoor het dorp weer binnen. We wandelden langs mooie oude boerderijen met elk hun eigen schaap-kot en schapenweitje om tenslotte dwars over de es weer terug te keren naar de stal van Hendrik Jan. Daar wachtten ons lekkere warme soep en broodjes tussen de mooie Blondes en dat was een mooie afsluiting van deze (niet zo winterse) winterwandeling.

Hebt u de wandeling gemist, maar bent u wel geïnteresseerd in het mooie dorp Echten, zijn prachtige omgeving en zijn geschiedenis? Elke eerste maandag van de maand (als de sirenes 's morgens afgaan) is er 's avond een rondleiding door het dorp vanuit het Huus met de Belle.
Dan worden er ook vele verhalen verteld over vroeger en hoe het allemaal was en daar kunt u deze

gemiste kans dus nog een beetje inhalen. En anders kunt u natuurlijk ook gerust op eigen houtje een wandeling maken, er zijn ten noorden van de spoorlijn een aantal P-plaatsen van waaruit prachtige routes starten. Probeer het maar eens....